

— Ս Ի Ռ Ա Ն —

Լ. Տ Ա Ր Ի Ւ Թ Ա Ր Ա Կ Ա Ն

1959

◀ Յուլիս - Օգոստոս ▶

Թիւ 7-8

ԽՄԲԸԴՐԱԿԱՆ

ՄԵՐ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՈՒ ՑՆՑԵՍԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

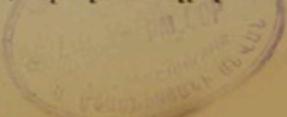

Առաքելական Ս. Աթոռոյս տնտեսական տարին կը սկսի Մայիսով և կ'աւարտի Ապրիլ ամիսով։ Մայիսին կամ յաջորդ ամիսներուն կը գումարուի Միաբանական Ընդհ. ժողով, ուր կը լսուին, և քննութեան առարկայ կ'ըլլան, Տնօրէն ժողովոյ մէկ տարուան վարչական ու հաշուական տեղեկազիրները, և ուր կը վաւերացուի, յետ յաւելումներու և յապաւումներու, Ս. Աթոռոյս յառաջիկայ տարուան զործադրելի ելմտացոյցը։

Տնօրէն ժողովոյ այս տարուան ներկայացուցած տեղեկազիրները, յընդհանուրն յոյժ սրտապնդիչ էին։ Գլխաւոր ստուերը, որ եկած էր Ս. Աթոռոյս անցեալ տարուան իրադարձութեանց վրայ, տեղւոյս բարեինամ կառավարութենէն ճանչցուած մեր Պատր. Տեղապահին և Միաբանութեանս կողմէ Ընտրեալ Պատրիարքին աքսորն էր։ Աստուծոյ ողորմութեան և նախախնամութեան վրայ մեր ունեցած հաւատքը, ինչպէս նաև մեր երկրի երիտասարդ և կորովի Վեհապետի և իր ներկայ իմաստուն կառավարութեան արդարամտութեան վրայ մեր ունեցած վստահութիւնը կը ներշնչեն Միաբանութեանս այն յոյսը թէ ի պատեհ ժամանակին պիտի փարատի նաև այս ստուերը։ Այլապէս Ս. Աթոռոյս զործերը ընթացած են բնականոն կերպով՝ տրուած փափուկ պայմաններու և յաճախ դժուարին կացութեանց ընդմէջնէն։

Կ'անդրադառնանք համառօտակի և ընդհանուր ակնարկով մը մեր վանական կեանքի և զործերուն այլազան երեսներուն, հաղորդ դարձնելու համար անոնց՝ նաև մեր սիրեցեալ և հաւատացեալ ժողովուրդը։

Ս. — Միաբանական։ — Միաբանութեանս վեղարաւոր և սքեմաւոր անդամներուն ընդհանուր թիւը նոյն մնաց, անցեալ տարուան հետ։ Այժմ ունիք 10 Արքեպիսկոպոս և Եպիսկոպոս, 28 Վարդապետ և Արքայք, 14 Սարկաւագունք և Աւրարակիրք, 22 Արեմաւոր եղբարք և մայրապետ քոյրեր։ Վեղարաւոր Միաբան Հայրերէն աւելի քան կէսը այժմ արտասահման կը գտնուին զանազան դիրքերու և պաշտօններու վրայ Հայց։ Եկեղեցւոյ ծառայութեան մէջ։ Շուրջ երկու տասնեակ այս հոգևորական Հայրերը կը զործեն մեզի ծանօթ հայկական զրեթէ բոլոր շրջանակներու մէջ — Հիւսիսային և Հարաւային Ամերիկաներ, Անգլիա և Եւրոպա, Պոլս և Հայաստան, Իրաք և Եգիպտաս, ու

մինչև Մայրապոյն Արեւելք։ Ասիկա գերազոյն զոհողութիւնն է որ սիրով կ'ընէ Ս. Աթոռու, Հայց, Եկեղեցւոյ ընդհանուր սպասաւորութեան տրամադրելով իր Միաբանները՝ երբ այնքան պէտք ունի անոնցմէ շատերուն ծառայութեան, երու սաղէմէն ներս տագնապի, վերելքի, աշխատանքի և պայքարի այս օրերուն։

Բ. — Տնօրէն Ժողով. — Ս. Աթոռոյս վարիչ մարմինն է այս, բաղկացած 7-9 հոգիներէ։ Եարաթը առնուազն մէկ անդամ կը գումարուի խորհրդակցութեան նիւթ ընելու, որոշումներ տալու և տնօրէնութիւններ կատարելու համար Ս. Աթոռոյս վարչական, տնտեսական, կարգապահական և Ս. Տեղեաց վերաբերեալ բոլոր խնդիրներու մասին։ Տնօրէն Ժողովը նիստեր կը գումարէ նաև իրրի կրօնական Գերապոյն Ատեան և կը զբաղի ամուսնական, ժառանգական, խնամակալական, դաւանափոխութեան և նման զուտ կրօնական-եկեղեցական հարցերով։ Այս տարի կրօնական Ատեանի սեղանին վրայ դրուած զլսաւոր հարցը եղաւ 1958 Փետրուար 1ին, Կառավարական պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակուած այն նոր օրէնքը, ըստ որում Քրիստոնեայ համայնքներու կտակային, ժառանգական և որդեզրութեան վերաբերեալ խնդիրները պէտք է իսլամական նարիայի օրինաց համաձայն կարգադրուին։ Յորդանանու Քրիստոնեայ համայնքներու ներկայացուցիչներէն բաղկացեալ Յանձնախումբ մը կազմուեցաւ այս հարցով զբաղելու և խնդրազրով մը երկրիս Վեհ. Թագաւորէն հայցելու որ Քրիստոնեայ համայնքներու կրօնական Ատեաններու օրէնքները ըստ նախընթացի անփոփոխ պահուին։

Գ. — Յարաբերական. — Ս. Աթոռոս ըստ բաւականին բազմաճիւղ յարաբերութիւններ ունի տեղւոյս կրօնական և ոչ-կրօնական, ինչպէս նաև արտասահմանի մեր Եկեղեցական և ազգային իշխանութեանց և կազմակերպութեանց հետ։ Եարունակուեցան մեր բարւոք յարաբերութիւնները, այցելութիւններով և թղթակցութիւններով, երկրիս Վեհապետին և իր բարեխնամ Կառավարութեան հետ։ Պետական և կրօնական տօներու և այլ բարեբաստիկ առիթներով, խնդակցական և շնորհաւորական հեռազիրներ և այցելութիւններ տրուեցան և ստացուեցան։ Վանուցս տագնապին կապակցութեամբ երկրիս բարեխնամ Կառավարութեան հետ մեր ունեցած յարաբերութեանց պաշտօնական հաղորդումը կատարուած է պարբերաբար սոյն պաշտօնազրիս մէջ։ — Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ նուիրապետական Աթոռոններու և Թեհմական իշխանութեանց հետ մեր յարաբերութիւնները պահուեցան ելբայրական զետնի վրայ ըստ նախընթացի։ — Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի կեդր. Վարչութեան հետ ունեցանք սիրալիր հաղորդակցութիւն։ Դնահատանքով և շնորհակալութեամբ կ'արձանագրենք որ Ամերիկայի Հ. Բ. Ը. Միութեան կեդր. Վարչութիւնը զովելի պատրաստակամութեամբ ընդառաջեց Պատրիարքարանիս դիմումներուն, նպաստելով մեր կրթական զործին, յատկապէս Ամմանի Հեթումեան Նախակրթարանի և Զարքայի նորահաստատ դպրոցին։ — Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան հետ մեր սերտ և յարգալիր յարաբերութիւնները շարունակուեցան։ Հիմնարկութիւնը ազնիւ ժեստով մը ոչ միայն շարունակեց իր տարեկան որոշ յատկացումը Պատրիարքարանիս կրթական, մշակութային և բարեսիրական զործերուն, այլ նաև Ս. Յարութեան Տաճարի նորոգութեանց նախապատրաստական աշխատանք-

ներու համար եղած ծախքերը վճարեց։ Ս. Աթոռս իր երախտազիտական զգացումները կը յայտնէ այս պատուական Հիմնարկութեան Խնամակալութեան ազնիւ անդամներուն՝ որոնք այնքան խղճմորէն կը զործադրեն կամքը և կը շարունակեն զործը մեծանուն Հանգուցեալին, Գալուստ Կիւլպէնկեանին, որուն յիշատակը անմար կը մնայ այս եղակի Հիմնարկութեան և իր հիմնած այլ բազմաթիւ բարեսիրական և մշակութային հաստատութեանց մէջ, և որուն հոգւոյն յաւիտենական խաղաղութեան համար միշտ աղօթող ենք։ Նիւ Եորքի Կիւլլապի Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւնը և Լոնտոնի Արդարեան Աւանդն ալ Ս. Աթոռոյս բարերարներու կարգին իրենց պատուական տեղերը զրաւած են։ Առաջինը Ս. Աստուածածնայ Տաճարի մասնակի նորոգութեանց և բարեղարդութեանց զրեթէ ամբողջական ծախքերը ստանձնած ըլլալով, իսկ երկրորդը հասնելով պարբերաբար Պատրիարքարանիս ընդհանուր կարեաց։ Սոյն երկու Հիմնարկութեանց Խնամակալութեանց բարեջան և աղնուական անդամներուն ևս ունի Ս. Աթոռը իր չնորհակալութեան խոր բաժինը։ — Իսկ Ս. Քաղաքիս մէջ զոյութիւն ունեցող օտար համայնքներու պետերուն հետ, յատկապէս Յոյն և Լատին Պատրիարքութեանց և Ֆրանչիսկական Միարանութեան Կիւսթուտիայի հետ, ինչպէս նաև դեսպաններու և հիւպատուսներու հետ պահեցինք մեր պաշտօնական յարաբերութիւնները զանազան առիթներով փոխանակուած այցելութիւններով։

Դ. — Կալուածական։ — Ս. Աթոռս կալուածներ ունի ի Յորդանան, Իսրայէլ, Սիւրիա-Լիբանան և Ամերիկա։ Ասոնց եկամուտները սակայն հազիւ կը լեցնէն մէկ քառորդը մեր պիւտճէին։ Իսրայէլի մեր կալուածներէն, որոնք կը կազմէին նախապատերազմեան շրջանի մեր պիւտճէին մեծադոյն մասը, Ս. Աթոռս փոքր զումար մը միայն կը ստանայ։ Սիւրիա-Լիբանանի մեր աննշան եկամուտները Ս. Աթոռ փոխազրելու դժուարութիւններ և սահմանափակումներ կան։ Ամերիկայինը դեռ վերջնականորէն չէ շիջուցած իր պարտուց մուրհակը։ Երուսաղէմ (հին) քաղաքի մեր եկամուտաբեր կալուածները, որոնց արդիւնքը մեծ բան մը չէ դժբախտաբար, աւելի լուրջ ուշադրութեան առարկայ եղան այս տարի և համեմատաբար աւելի արդիւնք տուին։ Անոնց վրայ նոր դրամազլուխ յատկացնելով, որմէ զուրկ է այժմ Ս. Աթոռս, և նորոգելով՝ կարելի է աւելի արդիւնք ստանալ։

Ե. — Ս. Տեղիիֆ։ — Ս. Երկրի Տնօրինական վայրերու պահպանութիւնը և պայծառութիւնը Պատրիարքարանիս և իր Միարանութեան զոյութեան պատճառն իսկ է։ Այս ուղղութեամբ ոչ միայն եղածը պահպանուեցաւ այլ տաժանազին աշխատանք տարուեցաւ, այս և նախորդ տարիներուն, հին թերացումները և պակաս ձգուածները լրացնելու, ի զին մեծամեծ զիխացաւանքներու։ — Ս. Յարութեան Տաճարի նորոգութեան զործը դժբախտաբար չմտաւ իր զործնական հունին մէջ իրաւակից ազգերէն միոյն տատամումներուն պատճառով։ Տաճարի հարաւային թեր անմիջական նորոգութեան համար նախապատրսուտական աշխատանքներ եղան, լաստակներ զետեղուեցան, ընդհանուր համաձայնազիր կնքուեցաւ երեք իրաւակից եկեղեցիներու միջև։ Կը յուսանք որ զործնական կարդ մը պայմաններու հարթումով և լրացումով զեթ տարւոյս վերջերը սկսուին աշխատանքներու։ — Բեթղեհէմի Ս. Մննդեան Տաճարէն ներս կատարուեցան

ծեփերու նորոգութիւններ, տեղական կառավարութեան նախաձեռնութեամբ և ծախքով: — Ա. Աստուածածնայ Տաճարը, որ Յունաց և մեր սեպհականութիւնն է միայն, անցնող տասը տարիներու ընթացքին երկիցս լուրջ ողոգումներէ՝ և տահն մը ամենօրեայ պաշտամունքներու դադարումէն յետոյ, այս տարի ստացաւ արդէն իր բնականոն վիճակը: Մենք և Յոյներ երկար բանակցեցանք Տաճարի նորոգութեան համար, անկարելի եղաւ սակայն եզրակացութեան մը յանդիլ, իրաւական նկատումներով: Ի վերջոյ, երկու կողմերն ալ վերահստացեցին իրենց չարժական զոյքերը — պահարաններ, պատկերներ, կանթեղներ, և այլն — իրենց նախկին տեղերը, մեծ մասամբ նորոգուած վիճակի մէջ: Այս եկեղեցին կից Գեթսեմանիի մեր պարտէզն ալ, ուր կան պատմական հին ձիթենիներ, ինչպէս նաև զետնի տակ, դեռ մէջտեղ չհանուած ծանօթ հնութիւններ, նոր շինարարութեանց և բարեզարդութեանց ենթարկուեցաւ (տես Սիոն, 1959 Մարտ - Ապրիլ, էջ 86):

9. — Աւլսաւորական: — Պատրիարքարանիս և Միաբանութեան զոյութեան պատճառներէն մէկն ալ հիւրընկալել և գիւրութիւններ ընծայել է Տիուրինական Սրբավայրեր այցելող ուխտաւորներուն: Ի հնումն մեծ էր ասոնց թիւը, և անօնցմէ ստացուած կամաւոր նուէրները կը կազմէին զրեթէ միակ աղրիւը վանքիս տարեկան եկամուտին: Այժմ անոնց թէ՛ թիւը նուազած է և թէ՛ նուիրատուութեան սակը, մեր օրերու ստեղծուած ծանօթ քաղաքական, տընտեսական և այլ կացութեանց հետևանքով: Կրօնա-բարոյական արդի խորհելու կերպերն ալ իրենց կարեսր բաժինը ունին այս փոփոխութեանց մէջ: Հակառակ այս իրողութեանց սակայն, ըստ բաւականին մեծ թիւով ուխտաւորներ այցելցին Ա. Քաղաքը անցեալ տարուան ընթացքին, և Ա. Աթոռու յաճախ իրեն արամադրութեան տակ եղած միջոցներէն աւելի կիրարկեց զանոնք ընդունելու, տեղաւորելու և կազմակերպելու անոնց այցելութիւնները բոլոր Տնօրինական Սրբավայրերը: Վատահ ենք որ ուխտաւորներու թիւը կրկնապատիկ պիտի աւելնայ եթէ քաղաքային ձգտեալ վիճակներ մեղմանան զէթ Մերձաւոր Արեւլքի մէջ, և բնակարանային տակնապը գարմանուի Երուսաղէմէն ներս:

Է. — Աւսումնական: — Ա. Տեղերու պահպանութեան և ուխտաւորներու ընդունելութեան հետ զուզահեռական կը քալէ ներկայիս Ա. Աթոռոյ կը թական և մշակութային զործը: Այս մարզին մէջ առաջին զծի վրայ կուզայ Ժառ. Վարժարանը և Ընծայարանը, որ թէ՛ ազգին համար Երկրորդական վարժարան աւարտած անհատներ կը հայթայթէ և թէ՛ միաժամանակ Ա. Աթոռոյս համար ընծայեալներ կը պատրաստէ: Պէտք է ըսել որ անցնող երկու տարիներու ընթացքին մեծ թիւով աշակերտներ կարելի չեղաւ ընդունիլ տիրող ծանօթ ոչ նպաստաւոր պայմաններու հետևանքով: Ա. Աթոռու պահեց երկու դասարան ժառանգաւորներ և մէկ դասարան Ընծայարան: Ապա կուզայ Ա. Աթոռոյս Սրբոց Թարգմանչաց Վարժարանը, որ ունի Մանկապարտէզի, Նախակըրթարանի և Երկրորդական Վարժարանի բաժիններ՝ շուրջ 400 աշակերտներով և 30 ուսուցիչներով, որոնց մօտ մէկ տասնեակը հոգեորականներ՝ որոնք կը դասաւանդեն առանց մասնաւոր ամսականի: Կը տրուի իրենց հայեցի մաքուր և համեմատարար բարձր կրթութիւն, արտաքին զիտութեանց կողքին, և շրջա-

նաւարտ աշակերտներ կրնան մասնակցիլ ձ'. Ա. Ի. կոչուած միջազգային քըն-նութեանց : Ամմանի Հեթումեան Վարժարանը, շուրջ 200 աշակերտներով, և Մանկապարտէզի ու Նախակրթարանի իր բաժիններով, Ա. Աթոռոյս հովանին և օժանդակութիւնը վայելող միւս կրթարանն է : Դժբախտաբար, ինչպէս զաղութը զուրկ է իր սեպհական եկեղեցին, նոյնպէս դպրոցը զուրկ է իր սեպհական չէնքն : Այժմ զործածուածը անհրաժեշտ պայմաններէ զուրկ վարձու շէնք մըն է : Ա. Աթոռոս աշխատանքի մէջ է այս անյետաձգելի պահանջը ևս լրաց-նելու : Ամմանէն ոչ շատ հեռի կայ Խոչյայի ծաղկոցը՝ որ կը պահուի Մարաշի Հայրենակցականի նպաստով և զիւղացիներու անձնական միջոցներով : Այս տարի նոյն շընանի Զարքա քաղաքի մէջ ևս նոր փոքր դպրոց մը բացուեցաւ որ կը պահուի Հ. Բ. Բ. Միութեան նպաստով :

Տպարանը և Արոն ամսագրի հրատարակութիւնն ալ մաս կը կազմեն Ա. Աթոռոյս կրթական և մշակութային զործն : Դժբախտաբար, կամքէ անկախ պատճառներով, կարելի չեղաւ ամէն ամիս լոյս ընծայել Արոնը, բայց դէֆ հնարաւոր եղաւ ամէն երկու ամիս անդամ մը կանոնաւորաբար հրատարակել զայն սովորականի մէկ ու կէս ծաւալով : Տպարանէն լոյս տեսան 6 զիրքեր : Հայերէն նոր տառեր բերուեցան : Այստեղ ալ մեր մեծազոյն կարիքը տողաշար մեքենայի մը անհրաժեշտութիւնն է, առաւել չափով զարկ տալու համար հրատարակչական մեր զործին :

Ը. — Խնամատարական .— Արար-Հրեայ պատերազմի հետևանքով 1948ին կազմուած Պարենաւորման զործը ըստ նախնթացի շարունակուեցաւ, հայթայթելով զաղթական և կարօտեալ ընտանիքներու կէսօրուան 520 բաժին կերակուր . իսկ առտուները տալով 4-14 տարեկան մանուկներու 450 բաժին կաթ : Օրական Ա. Աթոռոս կը բաժնէ 820 հաց : Իսկ 55 յոյժ կարօտ և զործե-լու անտառական ընտանիքներ կը ստանան նաև դրամական նպաստ : Բայց բաւա-կանին մեծկակ ծախքեր կ'ըլլան նաև կարօտ ընտանիքներու դեղի և դարմա-նումի համար : Իր նեղ օրերուն վանքը խնամատարական աստուածահամոյ այս զործն ալ սիրով կը կատարէ այն խոր վստահութեամբ որ բարեսէր աղղայիններ և բարեսիրական կազմակերպութիւններ պիտի շարունակեն իրենց մեծ ու փոքր նուիրատուութիւնները Ա. Աթոռիս որպէսզի ոչ միայն ան շարունակէ իր աղ-դային սրբութեանց և մշակութային մեծ արժէքներու պահպանութեան սրբա-զան զործը, այլ նաև կարենայ հասնիլ վանք ապաստանեալ զաղթական կար-տելոց հոգեսր, կրթական ու Փիզիքական կարիքներուն :

Տնօրէն Ժողովոյ 1958-1959 եկամտական և վարչական տեղեկագիրնե-րէն հետեւնելով տարին եղած է առհասարակ յաջող : Եարունակուած են եկա-մուտներու աղբիւրները աւելցնելու աշխատանքները և անհրաժեշտ ծախքերը միայն ընելու աշալուրը հոկողութիւնը : Մինչև իսկ Ա. Աթոռը իր այս նեղ օրե-րուն կրցած է իր 40-50 հազարի սահմաններուն մէջ ելևէջող պարտքէն 5 հա-զար Սթերլին վճարել : Այս բոլորը կը պարտինք նախ Աստուծոյ՝ «որ յաջողէ զամենայն յամենայնի», և ապա մեր զինուորեալ Միաբանութեան՝ որ զանցա-ռելի բացառութեամբ մը, զովելի զիտակցութիւնը և պատասխանատուութեան զգացումը երեան բերաւ իր տաղնապի օրերուն, և մէն մի անդամ զօտեպինդ

վճռականութեամբ լծուեցաւ իր պարտականութեան լրիւ կատարումին, բեռնաւորուած յաճախ մէկէ աւելի ծանր և պատասխանատու պաշտօններով։ Մեր վանական պատմութեան մէջ քիչ անդամ այսքան սակաւ ոյժերով այսքան ընդգարձակ զործ կատարուած է։ Մեր զործերը դժուարեցնել փորձող անփորձ և անզիտակից զանցառելի տարրերու քովն ի վեր, ուրախ ենք արձանազերու որ Ս. Աթոռը իր կողքին ունեցաւ մեր գողովուրդի զիտակից և ազնուական ստուար զանցուածը՝ որ հեռուէն կամ մօտէն, զգացումով և զործով, աղօթքով և աշխատանքով կեցաւ իր գարաւոր Սրբութեանց պահակներու կողքին։ Պատմութիւնը վարձատրած է արդէն զանոնք. կը հայցենք նաև աստուածային վարձատրութիւն իրենց համար։

Յատկապէս մեր չնորհակալութիւնը կ'երթայ Ամերիկայի այն ստուարաթիւ ազնուասիրտ նուիրատուներուն՝ որոնց մեծ կամ փոքր նուէրները իրարուվրայ բարդուելով եղան խոշոր զումարներ և զործածուեցան Ս. Աթոռոյս բաղմածիւղ և անհրաժեշտ կարիքներուն համար։ Կը մասնաւորենք մեր չնորհակալութիւնը Ամերիկայի մեր Հանգանակիչ Յանձնախումբի պատուարժան անդամներուն՝ որոնք մեր նուիրակին հետ անշահախնդիր և ազգանուէր զգացումով լծուած են զործի։ Աստուած յաջողութեամբ պսակէ ամենքիս բարի և ուղիղ զործերը՝ որոնք կ'ըլլան իր եկեղեցիի պայծառութեան և իր յաւերժական փառքին համար։

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ՄԵԼԻՔԵՐ՝ ՄՏՔՈՎ, ՀՈԳԻԽՈՎ ԵՒ ՄԱՐՄՆՈՎ

Անեղ բնուրին, մեղայ Քեզ
Մօօֆ իմով, նոզով եւ մարտոնվ իմով.
Մի իւեր զիեղս իմ զաւաշին
Վասն անուանի Քում սրբյ։

Եւ պորմեա՞ Քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս։

(Աղօթք Խորաքանյեր Անձին Հաւատացեայ և Քրիստու Շնորհալի. Ծրդ առւն)։

Հաւատով խոսովանիմ աղօթքին երդ տունով կը սկսի անոր երկրորդ մասը՝ որ կը բաղկանայ երեք տուներէ։ Այս երեք տուները իրենց մէջ կը պարունակին զըլխաւորաբար մեղաց խոսովանանք, զզում, և խնդրանք ասուածային ներովամսութեան։

Իրեւ մեծ աղօթաւոր՝ Շնորհալի Հայրապետը զիտէ աղօթքի իտէաւ շարայտրութիւնը. այսինքն նախ ճանչնալ զԱստուած և հաւատալ Անոր, պաշտել զԱյն և երկրոպագել Անոր, յայտարարել Աստուածոյ մե-

ծութիւնը և Անորնախախնամութիւնը մարդոց փրկութեան համար։ Այս բոլորէն յետոյ, պահ մը իջեցնել նայուած քը իր իսկ անձին վրայ, տեսնել իր պատիկութիւնները, թերութիւնները և Աստուածոյ բարութեան դիմաց իր ապերախտութիւնները, ուրիշ խօսքով իր մեղիերը խոսովանիլ և անսոնց համար դարձան խնդրել Աստուածոյ ամենակարողութիւնէն։ Կատարեալ աղօթքի այս յաջորդականութեան առաջին մասները, այսինքն Աստուածոյ և Անոր մեծութեան հաւատքով խոսովանանք և երկրագութիւնը տեսանք այս մեծ աղօթարքի առաջին հինգ տուներուն մէջ։ Վերջին մասսերը, այսինքն Աստուածութեան զանազան շնորհներու խնդրանքը պիտի տեսնենք անոր երկրորդ կէսին մէջ։ Իսկ միջին մասը, այսինքն մեղաց խոսովանանքը կը տեսնենք յառաջիկայ երեք տուներուն մէջ։

Վեցերորդ տունով նախ կը խոսովագանինք մեղքերը զորս զործած ենք օմօօ, նոզուով և մարմնով։

Սովորական հասկացողութեամբ, մարդարածը բաղկացած է երեք գլխաւոր